

جراحات و بیماریهای حاصله از زایمان

بطور خلاصه سه عارضه مهم که بعد از تولید جنین پیش می‌آید عبارتند از:
(پرولاپس رحم – باقی ماندن پرده‌های جنینی – عفونت بعد از زایمان)

1) سخت زایی معمولاً همراه با سستی رحم بوده و تأخیر در جمع شدن رحم را به دنبال دارد.
به دلیل این اختلال در کار طبیعی رحم، احتمال باقی ماندن پرده‌های جنینی و مخصوصاً عفونت رحم بعد از زایمان زیاد است.

2) ضربه دیدن ناشی از مامایی مجرای تناسلی نیز آنرا مستعد عفونت نموده و در مواردی که بشدت ضربه دیده باشد، خطر عفونت با باکتریهای بی هوازی زیاد است.

3) پرولاپس رحم یکی از عوارض شدید مرحله سوم زایمان است ولی بیشتر احتمال دارد بعد از زایمان طبیعی اتفاق بیفتد تا بعد از سخت زایی.

— زایمان و مرحله بعد از آن ممکن است با بیماریهای متابولیک مخصوصاً هیپوکلسیمی و کتونمی و یا جا به جا شدن شیردان نیز همراه باشد.
حیوانات تازه زا ممکن است در اثر عفونت رحم به ذات الریه آمبولیک، توکسمی و سپتی سمی مبتلا شوند.
آندوکاردیت، ضعف و عقیمی عوارض احتمالی بعدی است.

معمولترین علت اساسی بیماریهای زایمانی و بعد از زایمان، تأخیر در دادن کمک مامایی به موارد سخت زایی است.

کوفتگی و جراحات مجرای زایمان و بافتهای مجاور:

هر یک از قسمتها مجرای زایمان ممکن است هنگام بیرون کشیدن جنین بزرگ ، دچار کوفتگی شوند.

– گردن رحم و فرج بیشتر از مهبل قابل اتساع، احتمال جراحی دارد.

– تلیسه‌ها بیشتر مستعد کوفتگی مهبل هستند.

– پارگی مهبل را باید در صورت امکان می‌بایست با بجه زدن مرمت کرد. عفونتی که به دنبال پارگی مهبل به وجود می‌آید ممکن است باعث تورم پرده صفاق (پریتونیت) و توکسمی گردد.

صدمه اعصاب ناحیه Birth canal:

الف – Obturator Paralysis:

بیشتر در گاو و به دنبال تب شیر و زور زدن برای بلند شدن اتفاق می‌افتد و می‌تواند یکطرفه یا دو طرفه باشد و نباید با تب شیر اشتباه گرفته شود.

ب – Peroneal Paralysis:

بیشتر با عبور جنین از کانال زایمان و حرکت های حیوان در حین بلند شدن ارتباط دارد.

اگر یکطرفه باشد، پای آسیب دیده باید حمایت شود.

چون حرکت غیرارادی در عضو داریم و می‌تواند زمین بخورد و باعث شکستگی شود که در گاو، شکستگی به درمان خوب جواب نمی‌دهد.

اگر دو طرفه باشد حیوان زمینگیر می‌شود و باید از بستر نرم و کلش استفاده شود تا از ایجاد زخم بستر جلوگیری شود. جابه‌جائی و غلتاندن متناوب حیوان و سرم تراپی و مینرال تراپی مناسب است و اگر طی 2 تا 3 هفته جواب نداد بهبودی غیر ممکن است. ویتامین B1 در ترمیم عصب کمک می‌کند.